

MINISTERIËLE OMZENDBRIEF VAN 8 FEBRUARI 1989 BETREFFENDE DE TOEKENNINGSMODALITEITEN VAN EEN BIJZONDERE EN EEN AFZONDERLIJKE VERGOEDING IN GEVAL VAN OPZETTELIJKE GEWELDDADEN TEGEN LEDEN VAN DE POLITIE- EN HULPDIENSTEN.

Aan de heren provinciegouverneurs.

Mijne heren,

Artikel 42 van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen (Belgisch Staatsblad 6 augustus 1985) voorziet in de toekenning van een bijzondere vergoeding en, eventueel, van een afzonderlijke vergoeding in geval van opzettelijke gewelddaden o.m. begaan tegen leden van de politie- en hulpdiensten.

Het koninklijk besluit van 23 januari 1987 (Belgisch Staatsblad van 20 februari 1987) stelt de toekenningsmodaliteiten van die vergoedingen vast.

Als aanvulling bij deze nieuwe wettelijke en reglementaire bepalingen, heeft deze omzendbrief tot doel de door de belanghebbenden te volgen procedure voor de toekenning van voornoemde vergoedingen toe te lichten.

1^e deel: Beginselen.

1. Vergoedingen ingeval van een opzettelijke gewelddaad of van een ontploffing tijdens de uitvoering van bepaalde opdrachten.

(1) De § 1, 2, 5 en 6 van artikel 42 van de wet voorzien in de toekenning, onder de voorwaarden en volgens de modaliteiten vastgesteld door de Koning, van een bijzondere vergoeding voor morele schade, wanneer bepaalde personen overleden zijn of genoodzaakt zijn de dienst definitief te verlaten wegens lichamelijke ongeschiktheid, ten gevolge van:

- feiten die een opzettelijke gewelddaad uitmaken,
- de ontploffing van oorlogstuigen of valstriktuigen,

Bij de uitvoering van een politie-, beschermings-, hulpverlenings- of ontmijningsdienst.

(2) Het bedrag van die bijzondere vergoeding is bepaald op 750.000 frank tegen 100 % en wordt gekoppeld aan de schommelingen van het algemeen indexcijfer der consumptieprijzen, overeenkomstig de regels toepasselijk op de wedden van het personeel der ministeries, wat nu met een bedrag van 2.100.225 frank overeenstemt.

(3) De begunstigden van het vergoedingsstelsel die deze omzendbrief betreft, staan opgesomd in artikel 42, § 2, 2°, 6° en 7° van voornoemde wet. Het zijn respectievelijk de leden van de gemeentepolitie, de leden van de diensten van de burgerbescherming en de leden van de brandweer van de gemeenten, van de agglomeraties en de federaties van gemeenten en van de intercommunale verenigingen.

In geval van overlijden zijn de rechthebbenden van het slachtoffer de echtgenoot of, wanneer er die niet is, de familieleden ten laste van het slachtoffer. (N.B. bovendien zijn artikel 4, eerste lid, en art. 5 van de wet van 12 januari 1970 betreffende de toekenning van een bijzondere vergoeding in geval van luchtvaartongeval in vredetijd, mede van toepassing; de terminologie van deze artikelen moet natuurlijk worden herzien, gezien de wet van 31 maart 1987 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de afstamming en, in mindere mate, de wet van 27 april 1987 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de adoptie, die van openbare orde zijn.

(4) § 3 van datzelfde artikel 42 voorziet, onder de voorwaarden en volgens de modaliteiten vastgesteld door de Koning, in de toekenning van een afzonderlijke vergoeding aan elk kind ten laste van diezelfde personen, ongeacht of die overleden zijn of niet (N.B. artikel 6 van de wet van 12 januari 1970 betreffende de toekenning van een bijzondere vergoeding in geval van luchtvaartongeval in vredetijd is mede van toepassing; wat de terminologie van dit artikel betreft, dient rekening te worden gehouden met dezelfde opmerking als supra, punt 3).

Die vergoeding is gelijk aan 10 % van het bedrag van de voornoemde bijzondere vergoeding; zijnde 210.022 frank.

(5) De afzonderlijke vergoeding wordt onafhankelijk van de bijzondere vergoeding toegekend en kan er dus mee worden gecumuleerd.

2^e deel: Procedure

2. Overheden die bevoegd zijn om over de toekenning van de vergoedingen te beslissen.

Daar de vergoedingen een recht zijn in hoofde van het slachtoffer en/of van zijn rechthebbenden, voor zover zij uiteraard voldoen aan de voorwaarden gesteld in artikel 42, blijven de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde, volgens het gemeen recht, bevoegd om uitspraak te doen over het recht van de betrokkenen op de vergoedingen. Zij kunnen dus in ieder geval hun recht op die vergoedingen bij wege van een rechtsvordering doen gelden. (Parl.Doc.Kamer G.Z, 1984 – 1985, nr. 1281/16,7) (Parl.Hand.Senaat, 18 juni 1985, Kol. 3043).

Teneinde de procedure voor het toekennen van de vergoedingen te bespoedigen en te vergemakkelijken is bij het koninklijk uitvoeringsbesluit van 23 januari 1987 evenwel een FACULTATIEVE administratieve procedure georganiseerd waartoe de betrokkenen hun toevlucht kunnen nemen vóór een eventuele rechtsvordering.

In het kader van die procedure is het dan de [Minister van Binnenlandse Zaken] die in de eerste plaats beschikt over de aanvragen om toekenning van de vergoedingen.

Aldus gewijzigd bij M.O. van 6 april 2005, art. 1 (B.S. 15.04.2005)

Het spreekt vanzelf dat een rechtsvordering steeds mogelijk is in geval van een ongunstige beslissing van de Minister.

3. Rechtsvordering voor de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde.

Als de betrokkenen een rechtsvordering instellen, hetzij onmiddellijk, hetzij tijdens of na de facultatieve administratieve procedure, moeten zij zich houden aan de regels die zijn voorgeschreven door het gerechtelijk wetboek inzake de bevoegdheid van de hoven en rechtbanken, alsmede aan de regels die van toepassing zijn inzake de verjaring van schuldvorderingen ten laste of ten voordele van de Staat.

Wat de verjaring van de vordering betreft, moet worden verwezen naar de bepalingen van de wet van 6 februari 1970 betreffende de verjaring van schuldvorderingen ten laste of ten voordele van de Staat en de provinciën (B.S. 28 februari 1970).

a. Overeenkomstig artikel 1, a, van de wet, moet de rechtsvordering met betrekking tot de schuldvordering inzake vergoeding worden ingesteld binnen een termijn van vijf jaar vanaf 1 januari van het begrotingsjaar in de loop waarvan de schuldvordering inzake vergoeding is ontstaan. In het onderhavige geval vangt die termijn dus aan:

- hetzij, vanaf 1 januari van het begrotingsjaar tijdens hetwelk het slachtoffer is overleden;
- hetzij, vanaf 1 januari van het begrotingsjaar tijdens hetwelk het slachtoffer wegens lichamelijke ongeschiktheid genoodzaakt was de dienst definitief te verlaten;
- hetzij, vanaf 1 januari 1987 wat de feiten betreft die een opzettelijke gewelddaad uitmaken of de ontploffingen die zich hebben voorgedaan vóór het in werking treden van het koninklijk uitvoeringsbesluit (1 maart 1987).

b. Die verjaring kan worden gestuit of geschorst overeenkomstig de regels vastgesteld bij artikel 2 van voornoemde wet van 6 januari 1970 (gerechtshoofdwijziging, schulderkenning door de Staat, instellen van een rechtsvordering).

- c. Het is van belang te noteren dat de eventuele aanwending van de facultatieve administratieve procedure geenszins het verloop van die verjaringstermijnen stuit.

4. Voorafgaande aanwending van de facultatieve administratieve procedure.

A. Termijn voor het instellen van de procedure.

Zodra het slachtoffer of zijn rechthebbenden beslissen vóór elke rechtvordering hun toevlucht te nemen tot de facultatieve administratieve procedure, moeten zij de hiernavermelde termijnen in acht nemen:

- a. Als het slachtoffer overleden is, moeten de aanvragen van de rechthebbenden binnen de vastgelegde termijn van een jaar vanaf de datum van het overlijden worden ingediend: daar die termijn is vastgelegd, kan hij noch gestuit noch geschorst worden; het aflopen van die termijn van een jaar verhindert het instellen van een rechtvordering uiteraard niet;
- b. Als het slachtoffer genoodzaakt is wegens lichamelijke ongeschiktheid de dienst definitief te verlaten, moeten de vergoedingsaanvragen worden toegezonden binnen een termijn van vijf jaar vanaf 1 januari van het begrotingsjaar tijdens hetwelk dat vertrek uit de dienst heeft plaatsgehad;

B. Indiening en inhoud van de aanvragen.

Elke vergoedingsaanvraag moet, op straf van niet-ontvankelijkheid, per aangetekende brief aan de [Minister van Binnenlandse Zaken] worden gericht binnen de hiervoor aangegeven termijnen.

Aldus gewijzigd bij M.O. van 6 april 2005, art. 1 (B.S. 15.04.2005)

- a. In geval van overlijden van het slachtoffer moet elk van de eventuele rechthebbenden op het geheel of een gedeelte van de vergoeding een afzonderlijke vergoedingsaanvraag indienen.
- b. Als een persoon die voor zichzelf de toekenning vraagt van de gehele bijzondere vergoeding of van een deel ervan tezelfdertijd handelt als wettelijke vertegenwoordiger van het (de) kind(eren) ten laste van het slachtoffer, met betrekking tot de afzonderlijke vergoeding(en), is het aangewezen dat die persoon per vergoedingstype een aparte aanvraag indient, dat om het onderzoek van de dossiers te vergemakkelijken.

Elke vergoedingsaanvraag moet worden ondertekend door de aanvrager of, in voorkomend geval, door zijn wettelijke vertegenwoordiger. Zij moet eindigen met de woorden: "Ik bevestig op mijn eer dat deze verklaring oprecht en volledig is". (N.B. Het koninklijk besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaring te doen in verband met de subsidies, vergoedingen en toelagen van elke aard die geheel of gedeeltelijk ten laste van de Staat zijn, is mede van toepassing. Toch dient te worden opgemerkt dat de vergoeding moet worden beschouwd als een vergoeding van morele schade en dat de wetgeving inzake inkomstenbelastingen daarop dus niet van toepassing is).

De door het slachtoffer zelf ingediende aanvraag om toekenning van de bijzondere vergoeding moet bevatten:

- a) de vermelding van dag, maand en jaar van de aanvraag;
- b) de naam, voornamen, beroep en woonplaats van het slachtoffer;
- c) de aanduiding van de feiten op grond waarvan het slachtoffer meent dat de schade het gevolg is van feiten die een opzettelijke gewelddaad uitmaken of van de ontploffing van oorlogstuigen of valstrikstuigen bij de uitvoering van een politie-, beschermings-, hulpverlenings- of ontmijningsopdracht. Het slachtoffer moet dus de omstandigheden van de "aanslag" zo juist mogelijk omschrijven.

In geval van overlijden van het slachtoffer moet de aanvraag om de toekenning van de bijzondere vergoeding, ingediend door een rechthebbende, bevatten:

- a) de vermelding van dag, maand en jaar van de aanvraag;
- b) de naam, voornamen, beroep en woonplaats van de aanvrager, alsook, in voorkomend geval, de naam, voornamen, woonplaats en hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordigers;
- c) de naam, voornamen, beroep en woonplaats van het overleden slachtoffer;
- d) de aanduiding van de feiten op grond waarvan de aanvrager meent dat het overlijden van het slachtoffer het gevolg is van feiten die een opzettelijke gewelddaad uitmaken of van de ontploffing van oorlogstuigen of valstriktuigen, bij de uitvoering van een politie-, beschermings-, hulpverlenings- of ontmiijningsopdracht;
- e) de aanduiding van zijn hoedanigheid van prioritair rechthebbende; de aanvrager heeft er alle belang bij op eigen initiatief bij zijn aanvraag de stukken te voegen die deze hoedanigheid bewijzen, zoals bijvoorbeeld een akte van bekendheid met de lijst van de wettelijke erfgenamen van het slachtoffer of elk ander stuk van de burgerlijke stand;
- f) behalve voor de echtgenoot (die niet daadwerkelijk moet bewijzen dat hij ten laste was van het slachtoffer), de elementen waardoor aangetoond kan worden dat de aanvrager ten laste van het slachtoffer viel.

De aanvraag om toekenning van de afzonderlijke vergoeding, ingediend door elk kind ten laste of door zijn wettelijke vertegenwoordiger, moet bevatten;

- a) de vermelding van dag, maand en jaar van de aanvrager;
- b) de naam, voornamen, beroep en woonplaats en hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordigers;
- c) de naam, voornamen, beroep en woonplaats van het slachtoffer;
- d) de aanduiding van de feiten op grond waarvan de verzoeker meent dat de schade berokkend aan het slachtoffer (overlijden of vertrek uit dienst wegens definitieve lichamelijke ongeschiktheid) het gevolg is van feiten die een opzettelijke gewelddaad uitmaken of van de ontploffing van oorlogstuigen of valstriktuigen bij de uitvoering van een politie-, beschermings-, hulpverlenings- of ontmiijningsopdracht;
- e) de elementen waardoor in hoofde van de aanvrager de hoedanigheid van kind ten laste van het slachtoffer kan worden aangetoond.

De aanvrager heeft er alle belang bij, op eigen initiatief bij zijn vergoedingsaanvraag, van welke aard ook, de bewijsstukken te voegen van de verschillende elementen uit zijn aanvraag (overlijdensakte, uittreksel uit de huwelijksakte, akte van bekendheid, uittreksel uit de geboorteakte voor elk kind, enz...).

[M.O. van 6 april 2005, art. 3 (B.S. 15.04.2005) – Bovendien zal de overheid, belast met tot het onderzoek en het opmaken van het verslag, voorzien in artikel 5, § 1, van het koninklijk besluit van 23 januari 1987 betreffende de toekenning van een bijzondere vergoeding in geval van opzettelijke gewelddaden tegen leden van de politie- en hulpdiensten en tegen derden die hulp verlenen aan een slachtoffer van een opzettelijke gewelddaad, voortaan niet meer de Directeur-generaal van de Algemene Directie Wetgeving en Nationale Instellingen zijn (cf., 2e deel, punt 4, B, in fine, en C, van de voormelde omzendbrief), maar enerzijds de Directeur-generaal van de Algemene Directie van de Civiele Veiligheid voor de leden van de diensten van de Civiele Veiligheid en van de brandweerdiensten van de gemeenten, de agglomeraties, de federaties van gemeenten en de intercommunale verenigingen, en anderzijds de Directeur-generaal van de Algemene Directie Veiligheids- en Preventiebeleid voor de personeelsleden van het operationeel kader en van het administratief en logistiek kader van de diensten van de lokale politie. Zij ontvangen derhalve de hen betreffende vergoedingsaanvragen, melden de ontvangst ervan aan de verzoekers en gaan over tot een onderzoek, zodra zij de aanvraag gekregen hebben.]

[M.O. van 6 april 2005, art. 4. (B.S. 15.04.2005) - Tenslotte, vestig ik uw aandacht op het feit dat betreffende de federale politie een ministerieel besluit van 7 september 2001 bepaalt dat het verslag aan de Minister door de Commissaris-generaal van de federale politie moet worden opgesteld.]

C. Beslissing:

Zodra bovengenoemde Directeur-generaal de aanvraag ontvangen heeft, doet hij een onderzoek. Als deze ambtenaar besluit de aanvraag te verwerpen, wordt een afschrift van het gemotiveerde verslag per ter post aangetekende brief naar de aanvrager gestuurd; die wordt verzocht schriftelijk zijn opmerkingen te doen gelden, en dat binnen 30 dagen vanaf de kennisgeving. De voornoemde ambtenaar geeft zijn advies over de door de aanvrager ingeroepen middelen.

Na die procedure wordt het gehele dossier aan de Minister van Binnenlandse Zaken gezonden en die beschikt over de vervulling van de vereiste voorwaarden voor de toekenning van elke vergoeding of elk deel van een vergoeding in de zin van de wet. Elke ongunstige beslissing moet formeel worden gemotiveerd. De beslissing van de Minister van Binnenlandse Zaken wordt de aanvrager per ter post aangetekende brief ter kennis gebracht. De kennisgeving vermeldt dat de beslissing van de Minister een vordering voor de hoven en rechtbanken niet verhindert.

VERGOEDING SLACHTOFFER VAN AANSLAG

(art. 42 – wet van 1 augustus 1985)

I. Administratieve toestand van het slachtoffer.

Naam :
Voornamen :
Geboorteplaats :
Geboortedatum :
Burgerlijke staat :

II. Ambt uitgeoefend in de politie- of hulpdienst.

III. a. Datum van overlijden :

b. Zoniet, datum van oppensioenstelling wegens lichamelijke ongeschiktheid : (later in te vullen).

IV. Beschrijving van de feiten.

1. Land:
2. Plaats :
3. Datum :
4. Aard van het incident: feit dat een opzettelijke gewelddaad uitgemaakt of ontploffing van oorlogstuig of valstrikstuig:
5. Aard van de opdracht vervuld door de betrokkene :
6. Gedetailleerde omstandigheden van het incident :
7. Beschrijving van de bij het slachtoffer veroorzaakte letsels.
  - a. overlijden
  - b. zoniet, andere letsels.
8. Dader(s) van het feit dat de opzettelijke gewelddaad uitmaakt :
9. Getuigen van de feiten (naam, voornamen, beroep, woonplaats, getuigenissen) :

VI. Vermoedelijke rechthebbende(n) op de vergoeding in geval van overlijden.

1. a) Graad van verwantschap :
  - b) Naam en voornamen :
  - c) Woonplaats :
2. a) Graad van verwantschap :
  - b) Naam en voornamen :
  - c) Woonplaats :

3. a) Graad van verwantschap :

b) Naam en voornamen :

c) Woonplaats :

4. a) Graad van verwantschap :

b) Naam en voornamen :

c) Woonplaats :

Noot : de prioriteitsorde, vastgesteld bij de wet is :

- als betrokkene gehuwd is en NIET uit de echt gescheiden of gescheiden van tafel en bed : de echtgenoot
- als de betrokkene ongehuwd, weduwnaar, uit de echt gescheiden of gescheiden van tafel en bed :
- + de (het) wettige, natuurlijke, erkende of aangenomen kind(eren) van de betrokkene (x);
- + zoniet, de vader en/of de moeder van de betrokkene;
- + zoniet, zijn broers en zusters;
- + zoniet, elk ander familielid dat het bewijs levert het slachtoffer te hebben opgevoed en in zijn onderhoud te hebben voorzien gedurende ten minste vijf jaar vóór zijn meerderjarigheid.

(x) Aan te passen bij de bekendmaking van de wet van 20 maart 1987 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de afstamming.

VII. Rechthebbenden op de AFZONDERLIJKE vergoeding (kind(eren) van het slachtoffer).

1. a) Naam en voornamen :

b) Geboortedatum :

c) Rechthebbende op kinderbijslag (1) : JA – NEEN

d) Onder de wapens geroepen of wederopgeroepen op het ogenblik van het overlijden of op het ogenblik van het vertrek uit de dienst wegens lichamelijke ongeschiktheid (1) : JA – NEEN

2. a) Naam en voornamen :

b) Geboortedatum :

c) Rechthebbende op kinderbijslag (1) : JA – NEEN

d) Onder de wapens geroepen of wederopgeroepen op het ogenblik van het overlijden of op het ogenblik van het vertrek uit de dienst wegens lichamelijke ongeschiktheid (1) : JA – NEEN

3. a) Naam en voornamen :

b) Geboortedatum :

c) Rechthebbende op kinderbijslag (1) : JA – NEEN

- d) Onder de wapens geroepen of wederopgeroepen op het ogenblik van het overlijden of op het ogenblik van het vertrek uit de dienst wegens lichamelijke ongeschiktheid (1) : JA – NEEN
4. a) Naam en voornamen :
- b) Geboortedatum :
  - c) Rechthebbende op kinderbijslag (1) : JA – NEEN
  - d) Onder de wapens geroepen of wederopgeroepen op het ogenblik van het overlijden of op het ogenblik van het vertrek uit de dienst wegens lichamelijke ongeschiktheid (1) : JA – NEEN

TOTAAL

(1) Schrappen wat niet past.

